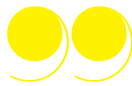

صالحی: دو خاندان آل شیخ و آل سعود با یکدیگر توافق می‌کنند که موجودی به اسم عربستان را به وجود بیاورند و با یکدیگر آن را اداره کنند. بستر مذهبی را آل شیخ و بستر اداره حکومت و حکمرانی را آل سعود گردن می‌گیرند

صالحی گفت: من در سال ۱۹۷۳ در آمریکا دانشجوی بودم. مرحوم ملک فیصل نفت را تحریم کرد. در آمریکا برای هیچ چیز صف نمی‌بستیم اما در آن روزها برای تهیه بنزین در صف معطل می‌شدیم. اگر اشتباه نکنم طولی نکشید و یک فیصل به دست یکی از امیرها کشته شد.

کشورهای اطرافش و رأس دیگر چین قرار گرفته است. ایران یک کشوری با ویژگی‌های خاصی است که در دنیا مثلثش را پیدا نمی‌کنید. ایران یک استقلال واقعی دارد که دشمنان هم به این مسأله اقرار کرده‌اند. ایران باید کجای این مثلث قرار بگیرد؟ اگر به یکی از این راه‌ها بچسبید که فاجعه است. به نظر من باید ایران در وسط مثلث بایستد و از فرصت‌ها و نقاط ضعف موجود به درستی بهره‌مند شود. اما فریب رابطه چین و عربستان را نباید خورد. امریکایی خواهد هیمنه خود را به عنوان یک تک قطبی که دو رقیب دارد، حفظ کند.

چین رقیب اقتصادی و روسیه رقیب نظامی آن است. تکلیف این‌ها را با جنگ نمی‌توان مشخص کرد. مثلاً روسیه را در اوکراین گرفتار کرد. چین را هم می‌تواند با منابع انرژی سرگرم کند. چین در حال حاضر بزرگترین وارد کننده منابع انرژی جهان است. تنهای کشوری که نفت و گازش هم در اختیار تام خودش قرار دارد، ایران است. در رابطه با عربستان اگر امریکایی اراده کند حتی یک قطره نفت هم نمی‌تواند به چین بدهد.

وی اضافه کرد: من در سال ۱۹۷۳ در آمریکا دانشجوی بودم. مرحوم ملک فیصل نفت را تحریم کرد. در آمریکا برای هیچ چیز صف نمی‌بستیم اما در آن روزها برای تهیه بنزین در صف معطل می‌شدیم. اگر اشتباه نکنم طولی نکشید و یک هفته بعد ملک فیصل به دست یکی از امیرها کشته شد.

وی افزود: حالا امروزه چین با هوشمندی هم با ایران و هم با عربستان بازی می‌کند و فکرش این است که اگر اتفاقی بیفتد، بتواند دیگری را حفظ کند. در توافق ایران و عربستان چین از فدرای ایران امتیاز می‌گیرد. مصاحبه‌ای کردم و

سعودی می‌خواهد یک چهره جدید به کشورش ببخشد

وزیر اسبق امور خارجه در ادامه صحبت‌ها بیان کرد: مشکلات بسیار زیادی در حال حاضر در عربستان وجود دارد. از ایلات نزدیک رژیم صهیونیستی عربستان شروع می‌شود تا البته یمن و باز هم بعدش در ادامه در دریای سرخ عربستان می‌شود. عربستان یک بندر مثل جبل علی در تمام طول دریای سرخ و خلیج فارس ندارد. حتی قطر هم یک بندر بزرگ قابل قیاس با جبل علی ندارد. اینکه چرا عربستان بندر بزرگ ندارد هم از مسائلی است که باید بررسی شود.

وی افزود: یک رقابت شدید اقتصادی بین قطر و عربستان و امارات به راه افتاده البته در ظاهر نیست و در باطن است. سؤال اینجاست که چرا عربستان با قطر به مشکل خوردند؟ چرا گاهی امارات و عربستان زمانی که می‌خواستند پول واحد درست کنند، سر قرارگیری بانک ارز خلیج فارس، به مشکل خوردند. مثلاً در بحث غزه ایلات زیر فشار انصارالله یمن است. واقعاً خداوند به عبدالملک حوثی عمر با عزت نوح وار بدهد تا با عزت از مظلومان دفاع کند. اگر جمهوری اسلامی ایران می‌خواهد یک تعامل درست با کشورها داشته باشد، باید در نقشه راهش متوجه باشد که این کشورها در چه وضعیتی هستند.

ارتباط با عربستان باید زودتر برقرار می‌شد

صالحی در ادامه صحبت‌هایش مدعی شد: در حال حاضر یک مثلث جلوی روی ایران است که یک رأس آن امریکا و تمام غرب و یک رأسش روسیه و

دارم. گذشته تاریخی عربستان یک کشور ساخته شده است و ماهیت یک کشور را در بر نداشته است. کشوری مثل لبنان، سوریه یا حتی اردن که ساخته شده‌اند. زمانی که وارد ماهیت آن می‌شویم یک نجد داریم و یک حجاز که تشکیل دهنده قاعده اصلی عربستان است. نجدی‌ها همان بیابانگردها هستند و حجازی‌ها همان شهرنشینان که صاحب فرهنگ و مدنیت بودند این‌ها را دیرباز با یکدیگر مشکلاتی داشتند. حتی در قرآن هم از اعراب بادیه نشین نام برده شده است.

آل شیخ و آل سعود توافق کردند تا عربستان را به وجود آورند

صالحی گفت: آن زمانی که در عربستان بودم با نگاهی که بر اجتماع عربستان انداختم، در عربستان صاحب منصبان و افرادی که دستشان به دهانشان برسد یک دوره‌ای به اسم «احدین» یعنی روزهای یکشنبه دارند. جلساتی می‌گذاشتند و روحانیون خودشان صحبت می‌کردند. جلسات با فکری باز و پرمحتوا با مسائل گوناگون مطرح می‌شد که بنده هم به این جلسات می‌رفتم. این در حجاز بود. در عربستان فعالیت‌های فرهنگی گفت و شنودی البته با چاشنی محافظه کارانه وجود داشت. البته در آنجا بحث امنیت قوی بود اما بر خلاف انتظار من، آزادتر از چیزی بود که در نظر داشتم.

رئیس پیشین انرژی اتمی بیان کرد: از بعد مذهبی که در قرن ۱۸ عبدالوهاب ظهور می‌کند و وهابیت را پایه‌ریزی می‌کند، دو خاندان آل شیخ و آل سعود با یکدیگر توافق می‌کنند که حاکمیتی به اسم عربستان را به وجود بیاورند و با یکدیگر آن را اداره کنند. بستر مذهبی را آل شیخ و حکمرانی را آل سعود گردن می‌گیرند. آن‌ها تصمیم می‌گیرند اولاد هر دو خاندان به عنوان امیر تلقی شود.

یعنی به نوعی هر دو در طبقه امیران قرار بگیرند.

عربستان و ترکیه اولویت اول من در منطقه بودند

صالحی در ابتدای سخنانش گفت: از نظر دیدگاه سیاسی نظرم آن دربار عربستان چیست. از منظر سیاسی، اقتصادی، فرهنگ و نظامی می‌توانیم نگاه کنیم. بنده در زمانی که توفیق خدمت در وزارت امور خارجه را پیدا کردم، معتقد بودم دو کشور در منطقه برای ما اهمیت دارد و اولویت دارد یکی عربستان و دیگری ترکیه بود. برخی از دوستان گفتند سایر کشورها چطور! گفتم که اینطور اولویت مفهومی ندارد. بنده همچنان معتقدم اگر ایران، عربستان و ترکیه در یک شرایط تعاملی قرار بگیرند، قطعاً منطقه تا زمانی که منافع تعارضی نباشد، منافع مثبت بیشتر تأمین می‌شود. وی ادامه داد: ساعت‌ها با مرحوم امیر سعود الفیصل در منزلش صحبت می‌کردیم که ایران و عربستان در هم‌چین شرایطی باشند. حتی من می‌گفتم که نه کشور ما و نه کشور شما هیچ چشم‌داشتی به بزرگتر کردن کشورشان ندارند. همچنین هیچ چشم‌داشتی به منافع و منابع زیرزمینی یکدیگر نداریم. پس ما چرا با یکدیگر کنار می‌رویم؟ البته بحث عمده‌ای که ایشان داشت، بحث‌های امنیتی بود. یعنی اگر اساس اختلاف ما با عربستان را بخواهیم واقع‌گرایانه تحلیل کنیم، آنچه که بنده از وزیر خارجه‌شان با دو گوشم شنیدم، مسائل امنیتی بود. هیچ یک از مسائل اقتصادی، فرهنگی و... اهمیتی نداشت.

وزیر اسبق امور خارجه بیان کرد: من معتقدم می‌توانیم از مناظر گوناگون به عربستان بنگریم. مناظری که به القوه هستند. از منظر نظامی و اقتصادی عربستان را در خلیج فارس می‌توانیم مورد توجه قرار دهیم. بقای عربستان امنیتی است. برایش مهم است و اهمیت دارد و عنصر بقا نیز از عناصر امنیت نشأت می‌گیرد و این برای عربستان حائز اهمیت است.

وی افزود: بنده چهار سال به عنوان معاون دبیر کنفرانس اسلامی در عربستان زندگی کردم. با توجه به این سابقه یک برداشتی از این کشور قدرتی از آنجا شکل نگرفته است. اسرائیل پاسگاه حفاظتی از کانال سوئز است ضیایی اشاره داشت: در ۱۹۲۵ کشوری به روی کار می‌آید که خودش را کشور نمی‌شناسد بلکه کشور حجاز و نجد و ملحقات آن می‌شناسد. هشت سال بعد در آستانه امضای قرارداد استاندارد اوپل کالیفرنیا با استارت عربی سعودی رقم می‌خورد. این دقیقاً زمانی بود که قرارداد کاوش نفت با این شرکت‌ها انعقاد شد. عربستان سعودی یک کویت بزرگ با لحاظ جغرافیایی است. عربستان ابتدایی به دریا راه ندارد و برای حفاظت از کانال سوئز دریایی سرخ که در زمان افتتاح بیش از ۶۰ درصد از تجارت جهانی از این کانال عبور می‌کرد، بنا شد.

این کارشناس ارشد تاریخ بین‌الملل گفت: اگر کانال سوئز نبود، باید کل قاره آفریقا را دور می‌زدند. این کانال بسیار مهم بود. این اهمیت آنقدر مهم بود که بعدها کشور جعلی اسرائیل را برای حفاظت از این کانال ایجاد کردند. از دیدگاه ژئوپلیتیک اسرائیل صرفاً یک پاسگاه برای حفاظت از کانال سوئز است. بعدها در سال ۱۹۳۸ نفت کشف شد و یک دوره ۵ ساله طول کشید تا نفت کشف شود. جهان وارد جنگ جهانی دوم شد. در مرداد ۱۹۴۱ ارتش امریکایی که باید درگیر جنگ در اروپا باشد، به استعداد ۶ لشکر وارد ایران می‌شود و این ورود هیچ چیز نیست جز حفاظت از چاه‌های نفتی عربستان سعودی برای مقابله با خطرات احتمالی ناشی از شوروی در آینده. شروع عربستان برای حفاظت از کانال سوئز بود اما علت باقی ماندنش همین نفتی است که در آن کشف شد.

وی در پایان افزود: دولت عربستان اقلیم خاصی را در جغرافیا مدیریت نمی‌کند. عربستان از لحاظ کلاسیک به هیچ دریای آزادی که بتواند مثل اقیانوس هند راحت باشد، راه ندارد و محصور است؛ یعنی به لحاظ اقلیمی چون اقلیمی را مدیریت نمی‌کند نمی‌تواند کشوری مستقل باشد.

صالحی: این نقدها را باید به خودمان کنیم. یکی از عواملی که باعث شد عربستان با اسرائیل به سمت عادی سازی بروند، ترس از ایران بود

